

Špecifiká prekladu odbornej terminológie z oblasti psychológie a psychiatrie zo španielčiny do slovenčiny

KATARÍNA BEŇOVÁ

(Bratislava)

THE PECULIARITIES OF THE TRANSLATION OF PSYCHOLOGICAL AND PSYCHIATRIC TERMS FROM SPANISH INTO SLOVAK

The aim of this article is to analyse the psychological terminology found in two Spanish scientific magazines: *Clínica y Salud* and *Actas Españolas de Psiquiatría*. The article consists of two main parts. In the first part, it provides some examples of psychological terms which can be unclear, ambiguous, or act as “false friends”. Moreover, it offers some advice on how to find the appropriate Slovak equivalent and it underlines the importance of Anglicisms in this process. In the second part, the article deals with some examples of psychodiagnostic tools, such as the titles of questionnaires, which may not always have a Slovak equivalent. It also gives some advice on how to translate them and what we should be careful about. The whole text emphasizes the importance of Anglicisms and English abbreviations in translation into Slovak. Thanks to them, it is possible to verify whether we have found a correct equivalent or not.

KEYWORDS: psychological and psychiatric terms, translation, terminological challenges, titles of questionnaires

KLÚČOVÉ SLOVÁ: psychologická a psychiatrická terminológia, preklad, terminologické úskalía, názvy dotazníkov

ÚVOD

V súčasnosti zaznamenávame stúpajúcu popularitu odbornej literatúry z oblasti psychológie a psychiatrie. Medzi uvedený typ literatúry zaradujeme aj odborné psychologické/psychiatrické štúdie, ktorými sa zaoberá tento príspevok. Podobné štúdie sú terminologicky náročnejšie ako populárno-náučná psychologická literatúra a vyžadujú od prekladateľa hlbšiu znalosť danej problematiky. Preto si predkladaný príspevok kladie za cieľ opísať vybrané špecifiká terminológie používanej v spomínaných štúdiách a možnosti jej prekladu zo španielčiny do slovenčiny. Vychádzam z vlastnej skúsenosti s prekladom psychologických/psychiatrických odborných textov, na základe ktorej by som chcela predstaviť niekoľko príkladov psychologickéj a psychiatrickej terminológie, s ktorými som sa stretla počas svojej praxe. Mojmým zámerom nie je danú terminológiu klasifikovať či vyvodit' z nej určité závery, ale poukázať na praktické príklady odborných výrazov, ktoré môžu pri preklade spôsobovať problémy. Zdrojom terminológie uvedenej v tomto príspevku sú ostatné dostupné čísla dvoch španielskych odborných časopisov. Ide o časopis z oblasti klinickej psychológie s názvom *Clínica y Salud* a časopis *Actas Españolas de Psiquiatría* z oblasti psychiatrie. Terminológiu som rozdelila na dve časti. Prvá s názvom *terminologické úskalia* obsahuje príklady terminológie, ktorá môže z rôznych dôvodov spôsobovať pri preklade problémy. Druhá časť *Názvy psychodiagnostických nástrojov* sa venuje bodom, na ktoré by sme nemali zabúdať pri prekladoch názvov rôznych dotazníkov či testov. V oboch častiach som sa snažila zdôrazniť úlohu anglických skratiek a terminológie zaužívanej v anglickom jazyku, ktorá predstavuje veľkú pomoc pri preklade psychologickéj/psychiatrickej terminológie zo španielčiny do slovenčiny.

1. TERMINOLOGICKÉ ÚSKALIA

Psychologická terminológia, s ktorou narábajú odborné časopisy, môže predstavovať úskalia buď z dôvodu, že si nemusíme byť istí správnym slovenským ekvivalentom, alebo preto, že ide o zavádzajúci termín či „falošného priateľa“. Na základe uvedených kritérií

môžeme nájdenu terminológiu rozdeliť na tri skupiny: A) nejasný slovenský ekvivalent, B) zavádzajúca terminológia, C) falošní priatelia.

A) Nejasný slovenský ekvivalent

Ak si prekladateľ nie je istý správnym slovenským ekvivalen-
tom, ako jedna z pomôcok mu môže poslúžiť angličtina, keďže od-
borné psychologické, ako aj medicínske texty sú na anglicizmy a ang-
lické skratky pomerne bohaté. Toto tvrdenie si vieme overiť na
nasledujúcich príkladoch:

- ... *cuando los participantes presentaban altos niveles de ira externa... el éxito disminuía si presentaban ira interna alta...* (PÉREZ-PAREJA a kol., 2020: 137, 143).

Výrazy *ira externa* a *ira interna* (po anglicky *anger out*, *anger in*.) môžeme na prvý pohľad preložiť ako *externý hnev* a *interný hnev*. Podobný preklad je však v slovenčine málo názorný. Adekvátnejší preklad uvádza A. Heretik v učebnici klinickej psychológie, kde anglickému výrazu *anger out* (*ira externa*) zodpovedá preklad *vyjadrený hnev/hnev produkovaný navonok* a výrazu *anger in* (*ira interna*) *hnev potláčaný dovnútra tzv. zážitok zlosti* (HERETIK, 2007: 498). Angličtina nám v tomto prípade poslúži ako skúška správnosti, že sme výrazy preložili správne.

- *ansiedad social* (PÉREZ-PAREJA a kol., 2020: 138)

Na prvý pohľad nie je jasné, či máme termín preložiť doslovne ako *sociálna úzkosť*, alebo či ide o ekvivalent slovenského termínu *sociálna fóbia*. Opäť sa môžeme oprieť o angličtinu, keďže slovné spojenie *ansiedad social* sa spája s anglickou skratkou *SAD*, ktorá v slovenských odborných textoch zodpovedá termínu *sociálna fóbia/sociálna úzkostná porucha*. Môžeme teda usúdiť, že *sociálna fóbia* je adekvátny preklad daného výrazu (FERENČÁKOVÁ – KUBAŠOVÁ, 2020: 4).

Správny ekvivalent však nemusíme hľadať len pomocou terminológie z anglického jazyka. V prípade diagnóz nám poslúži aj Medzinárodná klasifikácia chorôb (MKCH-10), čo môžeme vidieť na nasledujúcom príklade:

- *ansiedad fóbica* (PÉREZ-PAREJA a kol., 2020: 141)
Doslovný preklad výrazu je *fóbická úzkosť*. Ak si však nie sme istí, či existuje konkrétna diagnóza s uvedeným názvom, môže nám pomôcť Medzinárodná klasifikácia chorôb voľne dostupná na internete. Keď si pozrieme jej španielsku verziu (CIE-10), môžeme si všimnúť, že výraz *ansiedad fóbica* označuje skupinu porúch s názvom *trastornos de ansiedad fóbica* s označením *F 40*. V slovenčine označeniu *F 40* zodpovedá výraz *fóbická úzkostná porucha/fóbická úzkosť*, pričom ide rovnako o skupinu porúch. Týmto spôsobom sa môžeme uistiť, že preklad *fóbická úzkosť* je správny.

B) Zavádzajúca terminológia

Samostatnú skupinu terminologických úskalí tvorí výraz, ktorý pôsobí na prvý pohľad jednoducho, no pri preklade nás môže veľmi ľahko zmiasť:

- *depresión mayor* (PÉREZ-PAREJA a kol., 2020: 137 – 138)
V doslovnom preklade *veľká depresia*. Uvedený doslovný preklad v nás evokuje závažnosť stavu. Preto by sme termín mohli mylne preložiť ako *ťažká depresia*. Slovo *mayor* v pojme *depresión mayor* však nehovorí o závažnosti stavu. Tvorí súčasť názvu konkrétnej afektívnej poruchy, ktorú do slovenčiny skutočne prekladáme ako *veľká depresia/veľká depresívna epizóda* (Heretik, 2007: 104 – 105, 250). Ide o termín prevzatý z americkej klasifikácie DSM-IV, ktorá sa odlišuje od u nás platnej MKCH-10 a dostáva sa aj do slovenských platných registračných dokumentov. Označuje sa anglickou skratkou *MDD* (*Major Depressive Disorder*), ktorá sa spája aj so slovnými spojeniami *depresión mayor* a *veľká depresia*. Ide o výraz, ktorý spôsobuje veľa nedorozumení aj v slovenčine, keďže sa zvykne zamieňať s pojmom *ťažká depresia*. Aj veľká depresia sa podľa klasifikácie DSM-IV člení podľa závažnosti na ľahkú, strednú a ťažkú/závažnú. Preto pojmy *veľká depresia* a *ťažká depresia* nemožno chápať ako terminologické synonymá (PEČEŇÁK, 2020: 3 – 4).

C) Falošní priatelia

Poslednú skupinu tvoria slovné spojenia, ktoré v nasledujúcom kontexte vystupujú ako „falošní priatelia“. V slovenčine totiž znamenajú niečo iné, ako sa javí na prvý pohľad:

- *De los hallazgos en la literatura sobre el sentimiento de vacío se obtiene, por tanto, que lo que se denomina como tal incluye aspectos del ámbito emocional, como la depresión anímica...* (PALOMARES, 2020: 221).

Výraz *depresión anímica* v nás môže evokovať, že opäť ide o nejaký typ depresie, teda konkrétnu diagnózu, ako sme videli v predchádzajúcom príklade. Slovo *depresión* však neprekladáme len ako *depresia*, ale aj *pokles/skleslosť*. V spojení so slovom *anímico* teda znamená *skleslosť/pokles/zhoršenie nálady*.

- *El trivial de la conciencia* (PIÑÓN-BLANCO, 2020: 210)
Ide o názov rehabilitačného programu vo forme spoločenskej hry, ktorého cieľom je zlepšenie kognitívnych zručností pacientov, ako aj ich povedomia o svojej chorobe. V tomto prípade môžeme španielske slovo *trivial* vnímať ako falošného priateľa, keďže v uvedenom názve neznamená *triviálny*, ale ide o alúziu na vedomostnú spoločenskú hru s rovnakým názvom. Napriek tomu je opodstatnené preložiť názov danej spoločenskej hry ako *Triviálne vedomie*, keďže preklad *Trivial vedomia/o vedomí* by pre slovenského čitateľa nemusel byť zrozumiteľný, pretože uvedená spoločenská hra nie je na Slovensku veľmi známa.

2. NÁZVY PSYCHODIAGNOSTICKÝCH NÁSTROJOV

Ďalšia typická súčasť skúmaných psychologických štúdií je uvádzanie názvov rôznych psychodiagnostických nástrojov (dotazníkov, testov, inventárov...)¹. Väčšina z nich sa uvádza aj spolu s ich anglic-

¹ V texte sa používa slovo dotazník, ktoré však neodkazuje len na dotazníky, ale na psychodiagnostické nástroje vo všeobecnosti.

kými iniciálami. Mnohé z nich pozostávajú z kombinácie španielskych a anglických slov, čiže zo „symbiózy španielčiny a angličtiny“. Tento jav sa v španielčine nazýva aj *Spanglish* (Martínez López a Ortega Arjonilla, 2006: 87). Napríklad v názve *Cyberbullying: Screening de Acoso entre Iguales*² vidíme okrem španielskych slov aj anglické výrazy *cyberbullying* a *screening* a názov *Cuestionario SCL-90-R* obsahuje anglickú skratku *SCL* (Symptom Checklist). Uvedené anglicizmy môžeme nazvať aj *xenizmy*. Slovník Španielskej kráľovskej akadémie (Diccionario de la Real Academia Española, DRAE) definuje xenizmy ako cudzie slová, ktoré si zachovávajú svoju pôvodnú formu.³ Natasha Neumann vo svojej práci dodáva, že sa nijako neprispôbujú jazykovému systému, ktorý ich prijíma (NEUMANN, 2013: 19).

Pri prekladoch dotazníkov si treba dať pozor, či už existuje oficiálna podoba názvu konkrétneho dotazníka v slovenčine (môže ich byť aj viac). Ak existuje, mali by sme ju uprednostniť a neprekladať dotazník svojvoľne. Na základe toho, či sme našli slovenský ekvivalent, môžeme nájdené dotazníky rozdeliť do dvoch hlavných skupín: dotazníky so slovenským ekvivalentom a dotazníky bez slovenského ekvivalentu.

A) Dotazníky so slovenským ekvivalentom

Slovenské názvy psychologických dotazníkov sa zvyknú vyskytovať v dvoch podobách. V prvom prípade sú úplne preložené do slovenčiny, napríklad názov *Inventario de Depresión de Beck I* (BDI-I) preložíme ako *Beckova stupnica depresie (BDI-I)* (Heretik, 2007: 188). V druhom prípade majú podobu všeobecného podstatného mena, po ktorom nasledujú anglické iniciály, prípadne anglický názov dotazníka. Napríklad názov *Escala Clínica Global (GGI)* preložíme ako *Škála CGI/škála Clinical Global Impression* (PEČEŇÁK – AZIRI, 2009: 118 – 120). Niekedy sa vyskytujú aj v oboch formách.

² Všetky nižšie uvedené španielske názvy dotazníkov pochádzajú z časopisov *Clínica y Salud*, roč. 31, č. 3, s. 127 – 172 a *Actas Españolas de Psiquiatría*, roč. 48, č. 5, s. 191 – 228.

³ RAE y ASALE: *Diccionario de la lengua española*. Dostupné na: <https://dle.rae.es/xenismo>.

Ak ide o medzinárodne známe dotazníky, aj španielske, aj slovenské znenie sa spája s rovnakými anglickými iniciálami. Rovnako ako v príklade prekladu diagnóz, aj v tomto prípade nám pomôže angličtina. Ak teda nájdeme slovenský názov, za ktorým nasledujú rovnaké anglické iniciály ako za španielskym originálom, môžeme si byť istí, že máme správny ekvivalent. Za slovenským prekladom by sme však tiež nemali zabudnúť uviesť príslušné anglické iniciály, aby si čitateľ mohol byť istý, že ide o slovenskú verziu určitého dotazníka.

Španielsky názov	Slovenský ekvivalent
<i>Inventario de Ansiedad Estado Rasgo (STAI)</i>	<i>Dotazník na meranie úzkosti a úzkostlivosti (STAI)/dotazník STAI⁴</i>
<i>Test de Fagerström de Dependencia de la Nicotina (FTND)</i>	<i>Fagerströmov test nikotínovej závislosti (FTND)⁵</i>
<i>El Instrumento de Vínculo Parental (Parental Bonding Instrument, PBI)</i>	<i>Dotazník PBI/ Parental Bonding Instrument⁶</i>
<i>Cuestionario SCL-90-R</i>	<i>Škála Symptom Checklist – 90 (SCL-90-R)⁷</i>

B) Dotazníky bez slovenského ekvivalentu

Okrem názvov dotazníkov so slovenským ekvivalentom sa v texte nájdú aj také, ktoré zatiaľ slovenský ekvivalent nemajú. Ide hlavne o dotazníky španielskeho pôvodu, ktoré nie sú medzinárodne známe ako dotazníky anglosaského pôvodu. V podobnom prípade môže slovenský prekladateľ navrhnúť vlastné riešenie. Môže sa rozhodnúť dotazník preložiť alebo nepreložiť. Ak sa však rozhodne preložiť

⁴ T-161 *Dotazník na meranie úzkosti a úzkostlivosti – STAI*. Dostupné na: psychodiagnostika.sk.

⁵ *Fagerströmov test*. Dostupné na: uniba.sk.

⁶ ČIKOŠOVÁ (2011: 67).

⁷ BIEŠČAD – SZELIGA (2006: 25).

celý názov dotazníka, mal by orientačne poznať jeho obsah, aby vytvoril výstižný slovenský názov. Zároveň by mal za slovenským prekladom uviesť nielen španielske iniciály (ako to stačí pri mnohých anglických dotazníkoch), ale aj kompletný španielsky názov, aby si čitateľ vedel daný dotazník vyhľadať. Uvedený postup je užitočný v prípade, ak by mal odborný čitateľ záujem o konkrétny dotazník, prípadne by si ho chcel dať preložiť a nevedel by sa z nejakého dôvodu dostať k originálu textu, aby si v ňom prečítal jeho pôvodné znenie. Navyše, čitateľ bude mať istotu, že presne vie, o ktorý dotazník ide. V opačnom prípade sa môže stať, že dotazník buď nebude viesť nájsť alebo si čitateľ, ktorý neovláda španielčinu, nájde nesprávny názov, ktorý sa spája s rovnakými iniciálami.

Napríklad dotazník *Cuestionario del sentimiento de vacío (CSV)* je novovytvorený španielsky dotazník na meranie pocitu prázdnoty. Keby sme ho však preložili ako *Dotazník CSV* alebo *Dotazník pocitu prázdnoty (CSV)*, nemuseli by ho odborníci, ktorí by sa oň podrobnejšie zaujímali, ľahko nájsť. Navyše, mohli by si ho pomýliť aj s iným španielskym dotazníkom s názvom *Cuestionario de Sucesos Vitales*, ktorý sa tiež spája s iniciálami CSV. Preto je adekvátnejšie buď dotazník nepreložiť a uviesť ho v pôvodnom znení, alebo ho preložiť nasledovne: *Dotazník pocitu prázdnoty (Cuestionario del sentimiento de vacío, CSV)*.

V nasledujúcich prípadoch môžeme postupovať podobne:

- *Inventario de Situaciones y Respuestas de Ansiedad (ISRA)*
Ide o inventár, v ktorom má respondent označiť frekvenciu, s akou sa u neho vyskytujú určité úzkostné reakcie v rozličných situáciách. Okrem iného meria úzkostné reakcie na troch úrovniach: kognitívnej, fyziologickej a motorickej. Preto by sme ho mohli preložiť ako *Inventár situácií a úzkostných reakcií (Inventario de Situaciones y Respuestas de Ansiedad, ISRA)*.
- *Cuestionario de Agresión Instrumental y Expresiva (CAIE)*
Nástroj hodnotí tzv. inštrumentálnu agresiu (vedľajší produkt počas dosahovania iných, neagresívnych cieľov) a expresívnu agresiu (neplánovaná, vyprovokovaná agresia, v slovenčine nazývaná aj afektívna) (Kondla, 2018: 10), na účely klinickej a forenznej psychológie. Môžeme ho preložiť aj ako test, keďže ďalej v štúdiu

sa spomína, že ide o test. Preto by sme ho mohli preložiť aj ako *Test inštrumentálnej a expresívnej/afektívnej agresie (Cuestionario de Agresión Instrumental y Expresiva, CAIE)*.

- *Cyberbullying: Screening de Acoso entre Iguales*

Ide o psychologický test slúžiaci na identifikáciu šikanovania v školskom prostredí medzi rovesníkmi. Hodnotí osobnú šikanu (fyzickú, psychickú, verbálnu, sociálnu) ako aj tzv. kyberšikanu páchanú pomocou informačných technológií (ukradnutie hesla, zastrážujúce správy atď.). V slovenčine by sme ho teda mohli uviesť ako *test Kyberšikana: Skríning šikany medzi rovesníkmi (Cyberbullying: Screening de Acoso entre Iguales)*.

ZÁVER

Možno skonštatovať, že aj na prvý pohľad jednoduchá psychologická a psychiatrická terminológia v sebe skrýva úskalía. Tento príspevok ponúkol pohľad na niektoré z nich a na ich možné riešenia. Upozornil na nutnosť overovania si terminológie, ako aj na dôležitosť anglicizmov a anglických iniciál, ktoré nám výrazne uľahčujú hľadanie vhodných ekvivalentov názvov diagnóz či dotazníkov. Príspevok tiež upozornil na fakt, že pri slovenskom preklade dotazníka treba zabúdať uviesť anglické iniciály, aby sme si boli istí, že ide o slovenskú verziu určitého medzinárodne známeho dotazníka. Naopak, pri málo známych dotazníkoch španielskeho pôvodu nám za prekladom nestačí uviesť len španielske iniciály, ale aj úplné znenie v origináli. V opačnom prípade by čitateľ daný dotazník nemusel vedieť nájsť. Verím, že uvedené praktické príklady môžu byť prínosom pre prekladateľov odbornej literatúry z vyššie spomínaných alebo im príbuzných oblastí.

BIBLIOGRAFIA

Actas Españolas de Psiquiatría, roč. 48, č. 5 [cit. 2020-10-20], s. 191 – 228.
Dostupné na internete: <https://www.actapsiquiatria.es/numero-actual>.

- BIEŠČAD, Matúš – SZELIGA, Peter (2006): Skúsenosti s použitím sebaopisovacej škály Symptom Checklist – 90 (SCL-90) na výberoch slovenských psychiatrických pacientov a bežnej populácie. In: *Psychiatria. Psychoterapia. Psychosomatika*, roč. 13, č. 1 – 2 [cit. 2020-10-20], s. 25. Dostupné na internete: psychiatria-casopis.sk.
- Clínica y Salud*, roč. 31, č. 3 [cit. 2020-10-18], s. 127 – 172. Dostupné na internete: <https://journals.copmadrid.org/clysa/archivo/2020/31/3>.
- ČIKOŠOVÁ, Eva (2011): *Vzťahová väzba a jej súvislosť s charakterovými a temperamentovými vlastnosťami osobnosti*. Univerzita Palackého v Olomouci: Katedra psychológie Filozofickej fakulty, diplomová práca, [cit. 2020-10-20], s. 67. Dostupné na internete: <https://theses.cz/id/upxyjh/?lang=en>.
- Fagerstromov test*. Univerzita Komenského v Bratislave: Jesseniova lekárska fakulta v Martine. [cit. 2020-10-18]. Dostupné na internete: uniba.sk.
- FERENČÁKOVÁ, Ľubica – KUBAŠOVÁ, Katarína (2020): *Sociálna fóbia – štandardné diagnostické a terapeutické postupy*. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, [cit. 2020-10-18], s. 4. Dostupné na internete: [file:///C:/Users/Katarina/Downloads/10_PS_Socialna_fobia%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Katarina/Downloads/10_PS_Socialna_fobia%20(1).pdf).
- HERETIK, Anton et al. (2007): *Klinická psychológia*, 1. vyd. Nové zámky: Psychoprof.
- KONDLA, Filip (2018): *Agresivita osob participujúcich ve vybrané sportovní disciplíně*. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií, diplomová práca, [cit. 2020-10-20], s. 10. Dostupné na internete: is.muni.cz.
- MARTÍNEZ LÓPEZ, Ana Belén – ORTEGA ARJONILLA, Emilio (2006): Análisis de algunas dificultades de traducción de textos médicos. El uso de figuras retóricas en el discurso médico. In: *Équivalences*, roč. 33, č. 1-2. La traduction médicale [cit. 2020-10-20], s. 83 – 102; Dostupné na internete: <https://doi.org/10.3406/equiv.2006.1307>.
- NEUMANN, Natascha (2013): *La influencia de los anglicismos en el lenguaje sociosanitario español y las consecuencias para el papel del traductor especializado*. Alcalá de Henares: Universidad de Alcalá, [cit. 2020-10-20], s. 19. Dostupné na internete: <https://ebuah.uah.es/dspace/handle/10017/23660>.
- PALOMARES, Nerea et al. (2020): El cuestionario del sentimiento de vacío (CSV). Elaboración y validación. In: *Actas Españolas de Psiquiatría*, roč. 48, č. 5 [cit. 2020-10-20], s. 220 – 228. Dostupné na internete:

- <https://www.actapsiquiatria.es/repositorio/22/127/ESP/22-127-ESP-220-228-713116.pdf>.
- PEČEŇÁK, Ján (2020): *Depresia - základná terminológia a diagnostika*. i-med.sk, [cit. 2020-10-11], s. 3 – 4. Dostupné na internete: https://i-med.sk/sites/default/files/viaco/14895-2393-depresia_-_zakladna_terminologia_a_diagnostika.pdf.
- PEČEŇÁK, Ján – AZIRI, Helena (2009): Koncepty hodnotenia účinnosti dlhodobej liečby schizofrénie. In: *Psychiatrie pro praxi*, roč. 10, č. 3. [cit. 2020-10-18], s. 118 – 120. Dostupné na internete: <https://solen.cz/pdfs/psy/2009/03/03.pdf>.
- PÉREZ-PAREJA, Francisco J. et al. (2020): Dejar de Fumar, Terapia Cognitivo-conductual y Perfiles Diferenciales con Árboles de Decisión. In: *Clinica y Salud*, roč. 31, č. 3 [cit. 2020-10-10], s. 137 – 145. Dostupné na internete: <https://journals.copmadrid.org/clysa/art/clysa2020a12>.
- PIÑÓN-BLANCO, Adolfo et al. (2020): Efectividad del programa de intervención «El Trisquel» en personas con trastornos del espectro de la esquizofrenia. In: *Actas Españolas de Psiquiatría*, roč. 48, č. 5 [cit. 2020-10-16], s. 209 – 219. Dostupné na internete: <https://www.actapsiquiatria.es/repositorio/22/127/ESP/22-127-ESP-209-219-617075.pdf>.
- Real Academia Española (RAE) y Asociación de Academias de la Lengua Española (ASALE) (2014): *Diccionario de la lengua española*, 23. vyd. [cit. 2020-10-16]. Dostupné na internete: <https://dle.rae.es/xenismo>.
- T-161 Dotazník na meranie úzkosti a úzkostlivosti – STAI*. Psychodiagnostika a.s. [cit. 2020-10-16]. Dostupné na internete: psychodiagnostika.sk.

Katarína Beňová

Katedra romanistiky

Univerzita Komenského v Bratislave

Filozofická fakulta

Gondova ulica 2

811 02 Bratislava 1, Slovensko

benova107@uniba.sk